

JORDI GARCIA

Patricia Gabancho: “Estava fins al monyo de proclamar la independència cada dia”

Patricia Gabancho també ha tingut un èxit a contracorrent, no tant per ella, que ja va entrar a les llistes dels més venuts amb *El preu de ser catalans*, sinó pel tema: una ficció sobre una Catalunya independent. “*Crònica de la independència* és més ficció que mai, perquè Castells m’ha aixafat la guitarra. En el meu llibre plega i ara, amb el nou finançament, mira’l”. Per sort, les

males prediccions polítiques no es castiguen quan el que es vol fer és literatura. El llibre, publicat a Columna, ja va per les quatre edicions. Gabancho creu que ha tingut èxit perquè “per atzar ha coincidit amb una pujada molt gran de l’expectativa independentista. La classe mitjana moderada, que és el meu públic, s’ha radicalitzat. L’independentisme està de moda perquè es veu com l’opció més moderna. Els catalans volen tornar a ser protagonistes del país i ja no els pots dir: «Anem a pidolar a Madrid 100 anys més». El llibre t’ho fa viure. M’he trobat casos curiosos, com un misatge al contestador d’algú que em deia: «Senyora Gabancho, vaig per la pàgina 47 i m’he posat a plorar. Moltes gràcies». I no va deixar ni un nom ni un telèfon”.

A diferència del cas de Lara, que ha fet forat amb les crítiques, a Gabancho diu

que li ha funcionat més el boca-orella. “És un llibre fàcil de llegir i ha fet gràcia, sobretot la segona part, on hi ha el deliri d’imaginar com seria el país d’excel·lència. És un impacte canviar tant de paradigma”. I què li ha fet gràcia a tothom? “Que no hi hagi funcionaris”. ¿Que no s’arribi a la independència a través de la violència també deu haver agradat? “Sí, em comenten: «Ho fas tan fàcil que sembla possible»”.

Naturalment, Gabancho ho ha fet amb tota la picardia del món: “He volgut canviar aquesta idea de violència. Serà un procés democràtic. I la gent ho llegeix i es queda com si hagués pres vitamines. Aixeca molt la moral perquè surt bé i els catalans estem acostumats que tot surti malament. Com dic jo sempre: no necessitem el 100%, amb el 55% en tindriem prou”.

El preu de tenir èxit ha suposat per a Gabancho recórrer el país de dalt a baix, de club de lectura en club de lectura: “Hi havia setmanes que anava a tres llocs i al final vaig haver de dir no a tot. Estava fins al monyo de proclamar la independència cada dia”. I és que el porta a porta és esgotador. ■

corrent

JORDI GARCIA

Silvia Alcàntara: “M’ha sorprès poder arribar tant a tanta gent”

El cas de Silvia Alcàntara sí que pot ser titllat d’èxit inesperat. Ha publicat la seva primera novel·la a 1984, una editorial prestigiosa, però petita. Ho ha fet als 65 anys i era una autèntica desconeguda. “La primera empenta de l’*Olor de colònia* va ser amb l’entrevista que em va fer a l’AVUI i després van venir

les bones crítiques. També ha funcionat el boca-orella. Jo crec que a la gent li entra perquè està escrita amb les tripes”, ens explica l’autora, que ja porta 19 setmanes als més venuts.

Alcàntara ha comprovat que tothom troba una aroma diferent a la seva colònia, però que tots coincideixen que “la novel·la els

queda a dins i deixa un pòsit perquè ja surt d’un pòsit d’anys”. La bona acollida també ha estat perquè mai no s’havia escrit sobre colònies tèxtils en clau de ficció: “S’havia parlat de la burgesia catalana que explotava immigrants, però també va explotar els catalans”. La novel·la ha agradat a historiadors i a professors d’institut, que l’han recomanada a les aules. “Els lingüistes també l’han treballat perquè he conservat el català del Berguedà de la meva padrina”, afegeix l’autora.

Arribar fins aquí no li ha estat fàcil: “Jo volia fer una novel·la coral i no estava preparada. Vaig escriure dues novel·les, abans. La segona està bé i l’editor diu que me la publicarà. La primera l’he refet tres o quatre vegades. Ara ja no és tan especial, però sóc una persona més coneguda”.

Quan un autor té èxit, els editors li van al darrere, però Alcàntara està segura que es quedarà a 1984: “Estic encantada i ens fem un fart de riure”. Malgrat la pujada d’ànima que atorga haver fet més de 50 sessions amb lectors que l’han felicitat, l’escriptora no té cap por de la baixada: “Ja he començat una altra novel·la i pinta bé, però pot ser que no me’n surti. Si no me’n surto, no la publicaré i ja està. Ara ja tinc qui em diu si sí o si no. Com va dir la Carmen Maura, jo dic que afortunadament la fama m’ha vingut quan ja tinc prou estómac per pair-la”. ■

Joan Solà: “Molta gent està farta de veure’s subordinada i al llibre hi han trobat una veu”

Joan Solà atribueix el fet d’haver entrat a les llistes dels més venuts amb un llibre de no-ficció a “un cúmul de circumstàncies”. El seu últim llibre d’articles, la majoria publicats al suplement *Cultura* de l’AVUI, està tenint una bona acollida “perquè el meu nom ha assolit un altre nivell gràcies a l’honoris causa per la Universitat de Lleida, al Premi d’Honor i al discurs del Parlament de l’1 de juliol”.

Solà ja porta mil articles escrits i no ha fet res de diferent en aquesta publicació de La Magrana: “Sempre he parlat de lingüística, però no únicament. També m’he interessat per qüestions polítiques i socials”.

Al professor Solà escriure a la premsa li ofereix “la satisfacció del sol fet d’escriure, perquè quan et queda acceptable, ja estàs satisfet. El fet de fer-ho cada setmana et fa estar atent a les coses i et fa estar al dia, sinó la feina de fil·leg et

podria quedar reduïda a la teva feina professional, amb poca projecció”.

Solà assegura que sempre ha tingut la mateixa actitud reivindicativa que ja s’entreveu en el títol del llibre: *Plantem cara*. Un títol que reconeix que ha ajudat a les vendes. El subtítol ha acabat de reblar el clau: *Defensa de la llengua, defensa de*

la terra. “D’articles reivindicatius n’he fet sempre. Amb l’edat, les persones anem adquirint més seguretat de pensament. Jo sóc independentista, no et dic des d’abans d’Adam i Eva perquè seria fals. Ara ho sóc per una convicció profunda, no per raons sentimentals, però no vull posar l’accent en l’independentisme. Molta gent està cansada de veure’s subordinada, siguin o no siguin independentistes, i han trobat en les meves paraules una

certa resposta a les necessitats que tenien. Jo potser acceptaria no ser independent, mentre no ens empresonyessin, però Espanya és integrista”. Així de clar parla Solà i això ha agradat a molts. ■

FIRMA FOTO